

Robin van 't Haar
& Timon de Jong

...en ik
hoop
nog
vele
brieven

palm|slag

Omslag en ontwerp binnenwerk: Vera Post

© 2021 Uitgeverij Palmslag | Robin van 't Haar en Timon de Jong

Eerste druk april 2021

Tweede druk juni 2021

palmslag.nl

info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, internet, photoprint, microfilm or any other (digital) means without written permission from the publisher.

ISBN 978 94 930 5989 4

NUR 322

De Grote Twee

Wat is het verschil tussen literatuur en correspondentie?

Dat is een vrij vooringenomen vraag. Een tekst kan allebei zijn, een van tweeën of geen van beiden.

Er zijn briefwisselingen waar geen zin bellettrie in staat. En er bestaan literaire meesterwerken waarin geen brief, mail, telegram, fax, stuk perkament of kleitablet wordt verstuurd – al zou ik niet direct een voorbeeld kunnen noemen. Het is zoiets als zoeken naar een boek waarin de dood niet voorkomt.

Een boek is altijd ook een brief aan een lezer die je (nog) niet kent. Al in de eerste alinea van de hele correspondentie van ruim 75.000 woorden wordt de mogelijke literaire status ervan al gemunt. Met veel zelfspot, maar toch. Je krijgt al snel de indruk van een enigszins Giphartiaans duo: jong, knap, bedroefd en totaal verliteratueerd, en dat allemaal voordat het leven er in drieëntwintig jaar overheen dendert.

‘De Grote Twee’ Robin en Timon hielden, vanaf hun eerste woorden over en weer, de mogelijkheid open dat hun brieven ooit onder andere ogen konden komen – met alle intimiteiten, twijfels, triomfen, nederlagen, ergernissen, overwinningen, vertederingen, ongemakken, mokerslagen en te-mooi-om-waar-te-zijn-dingen uit twee vriendenlevens erin. Dit boek is een inlossing van die mogelijkheid. Een laatste, grote brief, die meteen de correspondentie zelf is, maar nu speciaal voor iedereen.

‘We schreven om elkaar te vermaken,’ zegt Timon, de halve dader van de inhoud van dit boek, in de inleiding.

Dan weten we genoeg.

20 oktober 2020, *Ingmar Heytze*

Inleiding

Dit boek heeft een einde.

In een oude verhuisdoos waarop in zwarte blokletters ‘nostalgia’ stond geschreven vond ik met Claudia de brieven terug die ik zo’n 25 jaar geleden aan Robin stuurde. Ooit vroeg hij me: ‘Je bewaart ze toch wel!?’ Met opgetrokken wenkbrauwen, alsof hij vermoedde dat ik de zijne bij het oud papier wierp.

Hij had ze bewaard, zoals ik ze had bewaard.

Robin begon onze briefwisseling in 1996. Ik stond bekend als iemand die goed kon luisteren, maar niet veel sprak, en ik pakte zijn voorstel met beide handen aan. Het was voor mij een perfecte manier me te uiten.

Van de geschreven brieven, waarvan er vele in de brievenbus bij de Poelebrug gleden, die een tijdlang tussen onze twee woonadressen in stond, stapten we geleidelijk over op typemachine- en geprinte brieven en uiteindelijk schreven we elkaar e-mails waarvan er helaas ook vele in de versnipperaars van datacentra zijn verdwenen. Er waren magere jaren, maar we bleven elkaar schrijven tot een paar dagen voor Robin op 28 maart 2019, vroeg in de avond, overleed.

Eind november 1993 leerde ik hem kennen. Laat op een middag liep ik met Diederik door het centrum. Ik droeg de zwarte wollen jas van mijn vader, die eigenlijk te koud voor de winter was. Diederik had het warmer in de bruine jas van lamawol van zijn opa. Het miezerde een beetje. We belden bij Jacco aan in de Schoolstraat, dachten aan een kopje koffie bij onze lange vriend, terwijl we behaaglijk op zijn zelfgemaakte chaise longue in de warmte van zijn gaskachel zaten. Aan de overkant van het straatje, op het trapje voor de deur van De Swieber zat een bekende figuur van de straat, die met zijn rollator door de stad zwierf en aan het einde van de dag in de opvang terecht kon. Zijn gezichtshuid was een ruwe rode bast, waarin rode waterige ogen wegvielen. Zwarte tanden. Je vroeg je af hoe hij daar gekomen was, op dat punt in zijn leven.

‘Daar is niemand thuis,’ raspte hij.

‘Oké.’

‘Ik zit hier al een tijdje. Hèhè. Ze gingen weg en kwamen niet terug.’

We zagen geen licht branden. Niet bij Jacco, niet bij zijn huisgenoot Margot.

‘Oké, bedankt.’

De zwerver begon te lachen en te hoesten. We liepen verder. Achter ons riep de man ons nog iets toe, maar dat was niet te verstaan.

‘Hij *blijft* leven,’ mompelde ik.

‘Ja... Kom, ik ken hier nog iemand,’ zei Diederik.

‘Oké.’

We sloegen de Peperstraat in. Liepen langs Warhol, Jazzcafé De Spieghele, De Kar en Het Pakhuis. Naast Café De Ster belden we bij een rode deur aan. We wachtten. Diederik wees naar boven, en lachte naar het spiegeltje: ‘We zijn gezien.’ Een traag gerommel klonk op de trap achter de deur en een lange, slungelachtige jongen met lange haren deed open. Hij had een bleek gezicht, maar was gladgeschoren.

‘Bezoek,’ zei hij monotoon.

‘Mogen we...?’

Diederik stelde me voor en we liepen achter hem aan naar boven, de muziek tegemoet, twee trappen op naar zijn kamer – traden binnen in een nest van oude spullen. Op een houten blok stond een dampend bord stampot rauwe andijvie. Er hing een bordeaux-rode zweem in de kamer. De kozijnen van de ramen en de ingebouwde kasten, de bekleding van een stoel en het coole, oude – wat viezige rode Beatle-jasje, dat over een andere stoel hing. In een hoek stond een groot, wittig schilderij op een ezel waarop hij in vage streken een jongetje had geschilderd, op zijn rug gezien, dat eenzaam de mist inliep. Uit het raam keken we op de dakpannen van het Pepergasthuis. Het begon donker te worden. De straatlantaarn naast het raam aan de muur van het huis floepte aarzelend aan. Ik voelde me aangetrokken tot deze lange, en op dat moment zwijgzame en wat treurige jongeman.

Het was niet het beste moment. Hij at, gebogen over zijn bord, zijn stampotje, we luisterden muziek van Bob Dylan, en dronken koffie.

‘Mooi schilderij,’ zei ik op het witte doek wijzend.

‘t Is kitsch,’ mompelde Robin. ‘Niets anders dan kitsch... zoekend naar een traan. Overduidelijk.’

‘Toch goed gedaan,’ zei Diederik. Hij stond nu voor het schilderij en haalde zijn hand door zijn rossige haar. Zijn lok zat altijd goed. ‘Hij verdwijnt echt... Dat jongetje... Nog even, en weg is-ie. Het doet me wat.’

‘Dat bedoel ik,’ zei Robin. ‘Het is te makkelijk. En het is het enige dat ik kan. Al die schilderijen... Ik ben de *king of kitsch*.’

Buiten klonk het geluid van een draaiorgel dat sinterklaasliedjes speelde.

‘Het is toch anders dan dát gejengel!’

‘Het kan altijd erger... maar die blijft niet lang.’

Het draaiorgel had op die plek, het einde van de Peperstraat, niets te zoeken. En we luisterden naar hoe de muziek zich langzaam verwijderde. Ik wist precies welke orgelman het was, hij kon geen maat houden met zijn centenbakje, maar dat zei ik niet. We zwegen een tijdje.

Diederik probeerde het gesprek weer op gang te brengen. ‘Wij kennen elkaar uit Emmen. Robin kwam bij mij op school en ik dacht gelijk, dat is iemand die ik wil leren kennen...’

Robin keek hem nu een beetje vanonder zijn lange haren aan. Daarna keek hij mij aan. ‘Tja, en nu zitten we hier...’

Diederik lachte, gaf mij een sigaret en schonk ons nog wat koffie in en zei: ‘Ik moet ervandoor. Ik heb nog een afspraak.’

Hij schoot in zijn lama en was weg.

Daar zaten we. De orgelman was verdwenen. Bob Dylan hield zich stil. En wij hielden ons stil. Ik wist dat ik moest gaan. Maar soms bleef ik gewoon ergens zitten omdat ik niet wist *hoe* ik moest gaan. Alles in mijn lijf wilde opstaan, een einde maken aan een onzinnige impasse. Maar hoe sta je dan op? Hoe zeg je: ‘Ik ga, tot de volgende keer.’?

Later zei hij een keer tegen mij: ‘Toen zei je niks, en nu zeg je nog steeds niks. Ik zou soms willen dat je wat meer zei.’

‘Ja ja...’

We lachten erom.

Robin zette een nieuwe plaat op, en bracht zijn lege bord naar de

keuken. Het was Melanie, 'Beautiful People'. Ik kende het niet, maar werd er verliefd op. Toen hij terugkwam had ik mijn jas aan.

'Ik ga ervandoor.' Het was eigenlijk heel simpel.

Hij knikte en leek opgelucht.

Ik rommelde de trap af en het huis uit, liep door de dreinzende regen, over de nieuwe gele steentjes op het Zuiderdiep, de Herestraat in, over het Hereplein en de Herebrug, sloeg af bij de Rabenhauptstraat en liep met een vaartje de Parkweg in... bij nummer 113a klom ik alle trappen omhoog en thuis was ik.

...

Onze geschiedenis bestaat niet zonder de mensen om ons heen. Hoewel we niet uitvoerig over anderen schrijven, komen ze voorbij, maar lang niet iedereen. Ook onze partners en kinderen hebben slechts een kleine rol in de brieven. Diederik is al genoemd. En kort Jacco, onze gezamenlijke vriend, die op 11 november 2016 overleed, net als Robin aan een hersentumor. Alsof het een normale doodsoorzaak is onder veertigers, als sterven van ouderdom onder 90-jarigen. In werkelijkheid een onvoorstelbaar toeval.

Blijkbaar bestaan er parallelle niveaus die zich op hetzelfde moment afspelen maar niet of nauwelijks contact met elkaar maken. Mijn leven als huisarts-praktijkmanager, de uren bij Godert Walter of als boekverkoper bij Scholtens Wristers, alle lieve, goede, eigenaardige mensen die ik leerde kennen in dat deel van mijn leven hebben geen rol in dit verhaal.

Er zijn delen van het leven die niet bij elkaar horen.

Zo zijn er ook delen van het leven van Robin die buiten dit boek blijven. Onderwerpen, of mensen die hij leerde kennen, collega's, al die nieuwe goede vrienden, ze hebben hier geen plek.

Zo bakent het verhaal zich als vanzelf af en zo zitten er in elk leven meerdere levens verborgen. Dit is er slechts één van.

We schreven om elkaar te vermaken. Alles kon een onderwerp zijn: Literatuur. Muziek. Kunst. Een hernia. De ziekte van Pfeiffer. Kaalheid. De supermarkt. De kassameisjes in de supermarkt. Keiweek.

Voetbal. Groningen. Amsterdam. Rotterdam. Kieren in de vloer. Wateroverlast. Moeheid. Slecht slapen. Parkeergarage. Bijenkorf. Monica Lewinsky. Tantes. Opa's en oma's. Denk aan Henk. Alcohol. Peukjes. Eikeltjeskoffie. Manuscript. Treinreizen. Rijke vrienden. Kinderen. Ziekenhuis, arboarts en re-integratietraject. 'No Surprises' van Radiohead. Spinvis. De brieven vormen een bouwwerk, en nu, in deze vorm, een monument.

Rest de vraag of deze brieven wel gepubliceerd moeten worden. Naast het persoonlijke karakter van dit boek dat het wellicht interessant maakt voor familie en vrienden, nu of in de toekomst, denk ik dat de brieven ook een algemene kwaliteit bezitten. De ontwikkeling van de hoofdpersonen van de wat pathetische jongvolwassenen tot oudere volwassenen. Het tijdsbeeld dat tussen de zinnen doorschemert. We begonnen in een tijd dat internet ons leven nog nauwelijks beheerste, waarin er publieke telefooncellen op de pleinen stonden, en eindigden in een tijd waarin studenten op lease-fietsen door de straten van onze steden fietsten. Dat moet genoeg zeggen.

Daarnaast meen ik de goedkeuring en zelfs de aanmoediging van Robin te hebben om deze brieven te publiceren. Hij begon deze briefwisseling met al in de tweede zin een hint naar de mogelijke tentoonstelling ervan (in een 'zwaar beveiligde vitrine').

En over een brief van Jacco aan zijn moeder, die we een jaar na het overlijden van Jacco konden lezen, schreef hij: 'Welja, het voelt alsof we als biografen tussen de regels door nog veel meer kunnen lezen. Denk tegelijkertijd wel: na hoelang is het verantwoord om in de notities van een overledene te speuren? Bij het koningshuis (denk aan Bernard en Juliana) blijven de boeken tientallen jaren dicht. Jacco's moeder doet er in ieder geval niet moeilijk over, dat waardeer ik ook zeer.'

oktober 2020, *Timon de Jong*

1996

R | Groningen, 10 oktober 1996

Dag Timon,

Ik weet dat je niet echt van hoogdraverij houdt, (zie ons toneelstuk) maar ik schrijf je nu een brief. Dan kunnen we het er later over hebben dat die wellicht ooit in een zwaar beveiligde vitrine tentoongesteld worden. Met als onderschrift 'briefwisseling tussen T. de Jong & R. van 't Haar'. Voor literatuurminnend Nederland ook wel bekend als de 'grote twee'. WF Hermans is al dood en Mulisch en Reve hebben ook niet het eeuwige leven. Giphart en Brusselmans komen misschien aardig in de buurt, maar (terug naar de realiteit) ze zouden al blij zijn als ze met een doekje en fles Glassex de vitrine op mogen poetsen.

Maar Timon, ik denk om werkelijk een goede schrijver te worden, moet je met beide voeten op de grond blijven staan. Nu kost dat mij met mijn rug aardig veel moeite. Maar je weet ook dat een goed kunstenaar moet lijden – gebukt onder het zware leven de tergende zielenroerselen met geweld naar buiten kotsen.

Afijn, zo ging ik vandaag naar mijn (voormalige) docent op zoek, de filosoof. Ik zag hem in een hoek van de hal tegen de muur leunen. Ik stapte op hem af en zag dat hij braakte. Toen ik dicht bij hem in de buurt kwam rook ik een vlaag van zijn roerselen. Ik moest even slikken.

Vervolgens tikte ik hem op zijn schouder. Hij draaide zich om en ik keek tegen een lijkbleek gezicht. 'Hai,' zei hij. Ik knikte voorzichtig. 'Ik wil je even spreken.' Maar verder kwam ik niet. Een nieuwe golf kots spetterde op de witte vloer. Ondertussen kwam de schoonmaker

er met zijn karretje aangelopen. Hij keek mij begrijpend aan en begon het braaksel op te dweilen. Het leek alsof hij niet veel anders deed op zo'n doordeweekse dag. Asaf veegde wat kruimels weg rond zijn mond en zei nogmaals hai.

'Ik wou zeggen dat ik geen lessen meer bij je kom volgen.' Asaf keek mij nietszeggend aan. Ik wist niet zo goed wat ik moest zeggen dus vertelde ik zoiets dat het toch wel prettig was dat ik dat zo persoonlijk kwam vertellen. Asaf liet me echter niet uitpraten en zei met een verbeterde stem: 'Succes!' Ik voelde me nogal ongemakkelijk maar enkele seconden daarna dacht ik: 'Goed, als we zo afscheid gaan nemen, dan doen we dat maar!' De liefde moet van twee kanten komen, nietwaar? Dus ik draaide me om en liep weg. Toen ik buiten kwam bedacht ik me echter iets. Ik ging de academie weer binnen en liep naar de schoonmaker. Ik vroeg of hij het braaksel van Asaf nog had. Hij wees op een emmer in zijn rijdend schoonmaakrekje. Natuurlijk mocht ik hem meenemen en zo liep ik even later met een emmertje kots van Asaf naar huis.

Tja, Timon, een goede kunstenaar moet lijden. En sommige kunstenaars, die deze zaak zeer ernstig nemen, kunnen het ver schoppen. Zo vraag ik me af hoever Asaf het zal brengen. Een expositie in het Stedelijk? Of in de Tate Gallery in Londen? Of misschien over tientallen jaren een groot retrospectief in het Whitney Museum in New York. Een overweldigende tentoonstelling waar al zijn werk geëxposeerd wordt. En dan weet ik zeker, hij is de enige kunstenaar waar bezoekers voor een zwaar beveiligde vitrine zijn goed geconserveerde braaksel kunnen aanschouwen.

Groet, robin

T | 24 oktober 1996

Dag Robin,

Ik was zeer verheugd een brief van je te ontvangen. Ik heb hem een paar minuten in mijn handen gewogen. Aan een briefwisseling tussen de Grote Twee had ik toen nog niet gedacht. (Wel aan zwaarmoediger zaken). Ik vind het werkelijk een prachtidee en denk dat onze briefwisseling het belang van het emmertje kots van Asaf ver zal overstijgen.

De kunstenaar moet lijden. Ik moet toegeven dat Marina Abra-

movie erg fascinerend was, maar het *moeten* lijden van een kunstenaar vind ik duiden op een te gebrekkige en misschien wel conservatieve visie op de kunsten. De kunstenaar die de gelukkige liefde of de humor tot kunst kan verheffen is misschien nog wel meer een kunstenaar.

Nu is dit slechts een mening van iemand die zich nog niet eens in marge van de literaire wereld bevindt en ‘wat literair is mag P. weten,’ aldus de nog onbekende romanfiguur Prop.

Het korte verhaal ‘Het pleonasme van P’ heeft in korte tijd een zodanige ontwikkeling meegemaakt dat het inmiddels de allure van een dunne roman krijgt. De ontwikkelingen die nog verder uitgediept en verduidelijkt moeten worden zijn talrijk en zullen nog talloze woorden meer moeten bevatten. Volgens een insider (Mirjam) is het één grote chaos van ontwikkelingen die dwars door elkaar lopen en ligt er mij nog een grote taak te wachten. Het is wel even wennen dit soort ‘positieve’ kritiek te verwerken, maar ik sta nog steeds stevig met beide voeten op de grond.

Dit is één van de redenen dat ik niet direct heb geantwoord. Verder moet ik mijn illustrator bezig houden door hem regelmatig korte verhalen te overhandigen en zijn creaties te beoordelen. Deze samenwerking moet op den duur een boekwerkje vormen die bij een, bij de tekenaar bekende, alternatieve uitgeverij moet belanden. Wij streven naar een datum van uitgave, die al zodanig snel is dat ik het daar liever niet over heb.

Deze avond liep ik door de Herestraat in de hoop twee kadootjes te vinden. (Voor mijn moeder en mijn zusje.) Na enkele winkels en de onmetelijke mensenmenigte in de Herestraat doorkruist te hebben ben ik even in het Tingtangstraatje gaan zitten om tot rust te komen. De Herestraat mag op donderdagavond wel niet zo druk zijn als op een willekeurige zaterdagmiddag, toch werd ik er redelijk gestoord van. Er werd ontzettend gevloekt, het was ook niet zo handig om met een tapijt op mijn schouder en fiets aan de hand deze Monopolystraat te doorlopen, maar dat terzijde. Ik zat dus in het Tingtangstraatje op het trappetje voor huisnummer twee. Eerst zat ik daar rustig alleen, totdat P. het straatje binnenstapte. Hij begon een vaag verhaal over witte sneeuw en enkele zwarte raven, gevolgd door satellietgegevens van Griekse Cyprioten waarna hij mij warm probeerde te maken voor

een pesterijte gericht aan het Koningshuis: Het blauw spuiten van de gouden koets.

Robin, jij kent mij en zult begrijpen dat ik hier niet van gediend was.

Afijn, ik verliet P. en het Tingtangstraatje, zei nog: 'Hallo' tegen Asaf die daar stond te kotsen (het houdt niet op), maar hij kende me niet. Toen voegde ik me met mijn tapijt weer in de onmetelijke koopgrage menigte. Dit was het moment me onzichtbaar te maken en de mensen keken verbaasd naar het zwevende tapijt.

Groet, Timon

R | November 1996

Patiëntenbijsluiter

Diclofenac Na (retard) N_x 25, 50 en 100

tabletten, zetpillen

Ns-416730

Informatie over het gebruik

Lees deze bijsluiter nauwkeurig, ook als u al eerder deze tabletten of zetpillen heeft gebruikt. De nieuwe verpakking kan een, aan nieuwe inzichten of bevindingen aangepaste, gewijzigde bijsluiter bevatten. Overleg ook altijd eerst met uw arts voor u eventueel besluit het geneesmiddel met in te nemen.

Dag hédie Timon,

Het schrijven neemt bijzondere vormen aan. (Typemachine) En natuurlijk niet te vergeten de context waarin dit alles plaatsvindt: de hernia, what's in a name? Dus in het navolgende zal ik enkele belevenissen van mijn leventje plus de daarbij geleverde medische kennis -samen met jou- doornemen.

Om te beginnen: deze brief handelt over twee zaken, te weten tabletten en zetpillen. Toe- en inpasbaar op mij zijn de zetpillen. Ze zijn erg gemakkelijk te herkennen.

• Hoe herken ik het?

De maagsapresistente tabletten zijn geelbruin, rond en hebben een doorsnede van 7 mm (25 mg tablet), resp. 8 mm (50 mg tablet). De zalmrose tabletten met gereguleerde afgifte (100 mg) zijn bolrond en hebben een doorsnede van 9 mm. De tabletten zijn verpakt in doordrukstrips met 10 tabletten.

De zetpillen (50 mg en 100 mg) zijn wit van kleur en verpakt in een zetpilstrip met opdruk 'diclofenac Na 50 mg', resp. 'diclofenac Na 100 mg'.

Eigenlijk is dit niet echt een probleem
Het duurt alleen wat langer.

• Hoe werkt Diclofenac Na (retard) N_x?

De werking is simpel: de pijn wordt minder. Nu Timon, moet ik op mijn tellen passen. Het idee is gelanceerd om een heus boek te gaan schrijven met het desbetreffende onderwerp. Het lijkt mij makkelijk dit schrijven -als het ware - als een voorpublicatie te beschouwen, waarbij collega-schrijver enkele kritische kanttekeningen plaatst eer het voor publicatie bestemd zal zijn.

Vervolgens kan ik met een probleem dat zich ook nu voordoet. Het fundament van het te publiceren boek is het bank liggen, zij het niet dat ik aan mijn tafeltyp, dit niet te lang vol kan houden, we er op de bank moet gaan liggen, nieuwe dingen beleef en -wanneer de gezondheid het toelaat- weer aan tafeltypen.

Diclofenac Na (retard) N_x wordt op de markt gebracht door Nedcox Pharma te Amsterdam (tevens registratiehouder). De tabletten en zetpillen zijn in het register ingeschreven onder RVG 17720=56776 (maagsapresistente tabletten 25 mg), RVG 17721=56777 (maagsapresistente tabletten 50 mg), RVG 17722=56778 (tabletten met geregeleerde afgifte 100 mg), RVG 17723=57385 (zetpillen 50 mg) en RVG 17724=56779 (zetpillen 100 mg).

• Waarom krijgt u Diclofenac Na (retard) N_x 25, 50 en 100 voorgeschreven?

Intelligente vraag-intelligente antwoorden. Gisternacht (vrijdag) ben ik met het boek begonnen, de nadruk zal liggen in het literaire/poetische/intellectueel gespeende humor. Er is nog een boel werk te doen punt

Deze typemachine spaatsiet er lustig op los. Eerst alleen na de a, daarna ook (af en toe) na de e en net zag ik zomaar (pardoes) ook na de s. Gespeende.

- ernstige menstruatiepijn
- koorts, speciaal voor kortdurend gebruik als hulpmiddel bij de behandeling van infectieziekten

Diclofenac Na retard N_x 100 is door de geleidelijke werking niet geschikt voor gebruik bij jicht, menstruatiepijn, koorts en ontsteking resp. zwelling na operaties of ongelukken. Jicht is iets van geheel andere orde.

• Wanneer mag u het niet gebruiken?

Diclofenac Na (retard) N_x dient niet gebruikt te worden door patiënten die:

- last hebben of hebben gehad van maagbloedingen, een maag- of darmzweer
- overgevoelig zijn voor diclofenac
- na eerder gebruik van diclofenac of soortgelijk werkzame middelen last kregen van jeuk, huiduitslag, een plotselinge ontsteking van het neusslijmvlies (loopneus) of astma achtige aanvallen.

De zetpillen mogen niet gebruikt worden bij aambeien of ontstekingen aan de endeldarm.

• **Waarop moet u verder letten?**

PASOPMETALCOHOLPASOPMETALCOHOLPAS
OPMETALCOHOLPASOPMETALCOHOLPASOPM
ETALCOHOLPASOPMETALCOHOLPASOPMETA
LCOHOLPASOPMETALCOHOLPASOPMETALCO
HOLPASOPMETALCOHOLPASOPMETALCOHOL
PASOPMETALCOHOLPASOPMETALCOHOLPAS
OPMETALCOHOLPASOPMETALCOHOLPASOPM
ETALCOHOLPASOPMETALCOHOLPASOPMETA

• **Kan dit middel gebruikt worden als u ook andere (genees)middelen gebruikt?**

Ik had via de dokter het recept en daarin de apotheek de medicijnen opgehaald. Buiten las ik Zetpillen en dacht er over na of-ik-dit-wel-zo-leuk-vond. Thuis maakte ik het doosje open en verbaasde mij (onprettige verbazing) over de (in mijn ogen) GROOTTE van deze zetpillen. Daarna las ik: 'Kan dit middel gebruikt worden als u ook andere (genees)middelen gebruikt?' Las een heel lijs tje. Onderander andere pijnstillers. Ik adviseer de apotheker. 'Nee meneer, dat kan niet saen.' 'Nee?, ik kan dus niet panadol plus en di-clo-fe-nac NA rutaar..?' 'Wacht even meneer,...., nee, het kanwel.' Verhoogt de kans op bijverschijnselen. La ter Timon, later.

• **Wanneer moet u extra voorzichtig zijn?**

Door sommige patiënten moet diclofenac voorzichtig gebruikt worden, waarbij met een lagere dosering moet worden gestart, die daarna (indien nodig) langzaam verhoogd kan worden. Dit geldt onder meer voor patiënten:

- op hoge leeftijd
- met maag-darmklachten of de ziekte van Crohn
- met ernstige hartaandoeningen
- met een ernstig verminderde lever- of nierwerking
- met stoornissen in de bloedstolling of bloedaanmaak

• **Is gebruik tijdens zwangerschap en borstvoeding toegestaan?**

Is het hebben van hernia tijdens zwangerschap en borstvoeding makkelijk?
He t dient dan ook niet te worden gebruikt.

HB: Houdt u het voor wekelijkheid?

Wekelijkse moet zijn : Werkelijkheid *

Notabene: Bij het kopen van deze type-ma chine sloeg (ving) ik twee vliegen in één klap. Nu heb ik, werkelijk waar Timon, ook nog een prachtig -trendy- koffertje.

- Is er een invloed op de rijvaardigheid en het vermogen om machines te gebruiken?

Nu wil het zo zijn dat ik vanavond (zaterdag) gaitlogeren. Ik ben al haard aan het nadenken wat ik allemaal in mijn koffertje moet doen en hoe ik in de trein het koffertje op mijn knieën leg en -klik- het deksel opendoe om of een krant of een boek, een pakje shag, mijn OVkaart of misschien wel heel iets anders te gaan pakken.

- Informatie over gebruikte hulpstoffen
De maagsapresistente tabletten 25 mg en 50 mg bevatten (lactose (melksuiker); deze informatie is van belang voor patiënten met een lactose-deficiëntie.
- Wat is de dosering en hoe moet u dit geneesmiddel gebruiken?

Geneesmiddel, geneesmiddel.
Relativeringstheorie, relativeringstheorie.

'k Luister nu naar Pearl Jam = Eddie en denk dan vaak aan het verhaal van Vera, weet soms nog niet of ik het wel (uberhaupt) geloven moet (niets in de Loeks gelezen) Eddie is zo leuk, zo gewoon vooral, ja echt een gewone jongen, weet je van zo in de kroeg enne geen kapesones hoort, helemaal niet. Nooit verwacht.

Kan nog steeds niet geloven, weet niet jullie integriteit in te schatten, vrees (liefde maakt blind) idolate idioterie (hij is echt sympathiek. Jacco) Weet Timon, jij bent van het nuchtere slag, feite n! Waar zijn de harde feiten? In het land der blinden is eenoog koning, wie (wie) stond daar op het podium. Wil antwoord. Wil ook weten of hij echt zo leuk is.

Zondag is Daryll-Ann in Vera. Ga niet heen. Jij? Samen met Johan, een (naar het schijnt) erg goede band uit Noord-Holland, of dat ~~help~~ helpt. We l een goede naam. Ivo Niehe (IN) zei gisteravond dat (Johan) de initialen JC betekenen dat je het in Nederland erg ver kan schoppen. Jan Cremer, Johan Cruyff. Dacht: Jezus Christus. Leuk hè? Wellicht ook de titel van mijn te publiceren boek: Leuk.

Te rug naar de wereld van ziekte en geneesmiddelen.

Wanneer en hoe moet het geneesmiddel worden gebruikt?

Tabletten kunnen het beste worden ingenomen door deze met wat vloeistof door te slikken.

De 100 mg tabletten met geregleerde afgifte dienen maar één maal per dag te worden ingenomen, bij voorkeur tijdens of kort na een maaltijd. De tabletten mogen niet gekauwd of doorgesneden worden!

Zetpillen moeten, na het verwijderen van de zetpilstrip,

Zeer doorzichtig gebruik van plaggiaat

rectaal (=tussen de billen in de endeldarm) worden ingebracht. Als u, voor het inbrengen, de zetpil in wat water onderdompelt, glijdt deze gemakkelijker naar binnen.

Wat als u teveel heeft ingenomen?

Indien u een ernstige overdosering vermoedt, dient u direct een arts te waarschuwen.

• Wat voor bijwerkingen zijn er bekend?

De volgende bijverschijnselen kunnen onder meer voorkomen:

- ① - maagdarmklachten (zoals maagpijn, misselijkheid, braken, diarree, oprispingen), gebrek aan eetlust
- ② - licht gevoel in het hoofd, duizeligheid, slaperigheid, vermoeidheid, slapeloosheid, prikkelbaarheid, wazig- of dubbel zien, oorsuizen, hoofdpijn
- vochtophoping in de enkels, voeten en/of handen, benauwdheid
- overgevoelighedsreacties, huiduitslag, jeuk, roodheid
- bij zetpillen ook: een branderig gevoel en aandrang tot ontlasting

d
n
t
t

Verder ook:

- maagzweer (eventueel met doorbraak), bloedverlies uit maag of darmen (te herkennen aan zwarte zeer onwel ruikende ontlasting)

- ④ - stuipen, haaruitval

⑤ - stoornis in de nierwerking, leverontsteking, geelzucht, verandering van het bloedbeeld (o.a. bloedarmoede)

Indien u last krijgt van één of meer van deze bijverschijnselen, of van bijverschijnselen die hier niet genoemd worden, raden wij u aan dit aan uw arts te melden.

Bij het optreden van benauwdheid, maagklachten of huiduitslag moet u uw arts raadplegen en het gebruik staken.

De bijwerkingen (voor't gemak) op een rijtje:

- 1- vooral vandaag volop aanwezig
- 2- s laap met gemak klokje rond
- 3- erg vervelend, bovenal psychosomatisch
- 4- tot op heden één keer geconstanteerd geen schadelijke gevolgen
- 5- baart grote zorgen

• Algemeen

- Geef nooit uw geneesmiddelen aan anderen, en gebruik ook niet zomaar middelen van anderen, ook al lijken de klachten gelijk. Raadpleeg een arts.
- Lever oude geneesmiddelen in bij de apotheek. Zij kunnen deze dan op de juiste wijze vernietigen.
- Wanneer dit geneesmiddel lactose (melksuiker), gluten, kleurstoffen, smaakstoffen of conserveermiddelen bevat, wordt dit vermeld onder 'Wat zit er in dit geneesmiddel'.
- Het is mogelijk dat u na het lezen van bovenstaande tekst nog vragen heeft. Uw arts en apotheker zullen deze graag beantwoorden. Zij beschikken over de laatste informatie. Als er daarna nog vragen bestaan kunt u tijdens kantooruren (9.00-17.00 uur) bellen naar ☎ 020.6977767

groet,
Robin

---

april 1994/Nx.4.1675.0

T|5,6,7,8 dec 1996

Dag Robin,

Gisteren, Sinterklaasdag. Eerst het oefenpraatje, waarbij ik te horen kreeg dat ik niet levendig genoeg vertelde, goed voor een krap zesje. Alsof ik dat nog niet wist. Ze vertellen me iedere keer hetzelfde, misschien moet ik af en toe een hupsje maken of een raar keelgeluid laten ontsnappen. Maar goed, het verhaal was duidelijk en dat leek mij het belangrijkste.

Ik kwam thuis en vond een pak beschuitjes met een briefkaart voor mijn deur. Van Mirjam, ter gelegenheid van 5,5 jaar. Zo at ik deze ochtend beschuitjes met haar. Maar zo ver was het nog niet, eerst moest ik nog eten en de avond door zien te komen.

Na het eten ben ik maar met overschrijven begonnen, tot het

moment kwam dat de drang naar een sigaret onverdraaglijk werd. Ik deed mijn kisten aan en liep naar het Zuiderdiep, daar waar je nog heerlijk anoniem een pakje tabak uit de automaat kan trekken. Op de terugweg kwam ik wat mensen tegen die ik niet kende, totdat ik Jessica ontmoette. Ze had een afspraak, en na een korte conversatie vervolgden we onze wegen in tegengestelde richtingen. Dit was op de Herebrug, waar ik vervolgens het trapje naar beneden nam.

Ergens op een zebrapad werd ik door een PTT-auto overhoop gereden. Althans zo voelde ik me toen ik thuiskwam.

In mijn kamer ben ik op de vloer gaan liggen roken en nadenken over een nieuw verhaal. Dit tot Mirjam kwam, wat een welkome afwisseling was op deze eenzame doch productieve avond.

Mirjam schopte twee glazen wijn omver; ik ben niet anders van haar gewend en heb altijd drie pakken zout voor dit soort ongevallen klaar staan.

(Ik luister nu naar een bandje waarop een VPRO-programma, Nozems a Gogo is vastgelegd. Het is uit de tijd van de R.E.M.-cd *Out of Time* en ze hebben het over: 'Koopt Nederlandse waar, dan helpen wij elkaar' en 'dosissen schuimende Rock en Roll, hier zijn The Willies.' De wijn gaat open en ik steek op, een Camel. De kat loopt binnen, draait om mijn voeten en springt op mijn schoot. Zijn nagels zijn verdomd scherp. Een scherpe knoflookgeur komt uit de keuken, mijn Spaanse huisgenoot Inigo is thuis. De kat vraagt aandacht, veel aandacht. Hij geeft kopjes en wil dat ik hem kopjes terug geef. Dit zijn zo de barre omstandigheden waaronder ik meestal schrijf. De kat zit nu voor het raam, ver weg van mij. Op de achtergrond klinkt Golden Earring unplugged.)

Vandaag heb ik me verder met de literatuurlijst, tabelnummering en bronvermelding bezig gehouden. Je komt er elke keer weer achter dat je dit soort dingen tijdens het schrijven moet doen in plaats van achteraf. Een heerlijk werkje, waar niet veel denkwerk aan te pas komt, maar dat tegelijkertijd ook strontvervelend is. (Kat springt onder luid gemiauw weer op mijn schoot. Haalt met zijn nagels mijn broek open.) De streefdatum van ontvangst is maandag. Ik heb nog twee dagen.

Robin, ik heb nog een half uur om hier iets neer te pennen, een envelop te pakken, jouw adres erop te schrijven, een postzegel te likken en te plakken en het geheel naar de brievenbus te brengen. Daarna ga ik boerenkool eten, zonder rookworst. En tijdens het eten ga ik in een boek van W.S. Burroughs lezen, dat ik, eerder deze dag, in de bibliotheek opgesnord heb.

Robin, ik ben erg benieuwd hoe jij deze dagen meemaakt. (Half bewusteloos van de Valium? Of juist opgewekt?) Dat alles zal ik ongetwijfeld kunnen lezen in je nieuw te verschijnen roman.

Sterkte Robin, groet, Timon

R | december 1996

hediedag Timon!

Timon, ik sta bloot aan zéér vervelende externe literaire factoren.

Je moet weten, bij het begin van mijn novelle (korte, beter dan roman of boek) las ik Kees van Kooten en dat klopte helemaal! Daarna werd het Roddy Doyle en de novelle ging onverminderd voort.

Toen echter, toen zo plots na mijn acute opname werd ik overgeleverd aan de AKO-boekenkast van mijn ouders. Ik heb net Connie Palmén (*De vriendschap*) uitgelezen en Timon, het schrijven is – geheel – van de kaart. Ik schrijf nog wel, o ja, en het schrijft best redelijk maar leg ik alles bij elkaar, nou, hou maar op. Doch (desalniettemin) schrijf ik door, ondanks dat ik vandaag een begin heb gemaakt, ja Timon, aan *Indische Duinen*.

Je vroeg dus hoe het ging met de Valium.

Ach, je idolen liegen je ook maar wat voor – het valt best mee.

Al hebben mijn ouders me verboden 's avonds te roken als ik hier nog alleen lig.

Echt, zo ineens – slaap je. Mijn ouders zijn niet onredelijk. Geheugen wordt wellicht iets aangetast en de dagen rijgen zich erg snel aaneen, hoe is 't mogelijk?

En tja, zoveel medicijnen, zo vaak oppassen met alcohol. Ik drink (voor 't eerst in mijn leven) malt. Wellicht vreemde uitspraken door Valium: 'Je proeft nauwelijks verschil.'

En de medische prognoses kunnen twee kanten op die mij vrolijk

stemmen. (Andere mogelijkheden sluit ik ook uit!)

Mogelijkheid 1: Over 2 weken (nu 1 1/2) ben ik genezen.

Mogelijkheid 2: Mogelijkheid 1 klinkklare onzin. Over 1,5 week niets verder, moet opereren (=wachtlíjst) en tot die tijd reilen en zeilen in Groningen.

Iets anders niet wenselijk.

Je begrijpt Timon dat ik hier erg naar uitzie. Zo'n wachtlíjst duurt wel even, maar ik zou erg blij zijn als ik in Groningen kan zijn. Want ik mis dat alles wel. Dan ga ik op mijn eígen bank liggen, misschien eens een keer boodschappen doen of eten koken, wellicht iets anders zonder te veel inspanning.

Dus o ja, weet niet maar oudjaarsnacht lijkt me leuk voor feest (alle chirurgen op wintersport), peil nu dus animo daarvoor, mag schriftelijk wel of geen animo retourneren; liever nog eventueel mondeling overleg.

Zie nu dat ik op-de-kop aan de achterkant begonnen ben, verheug mij ook zeer op typen-aan-tafel, liever niet op de kop – allemaal afwachten tot thuiskomst.

Nog weer even iets: zal ook Jessica opdracht geven, jou nu ook: Als iemand naar dEUS wil én (spijtig) geen kaartje heeft-weten-te-bemachtigen, slijt de mijne! Jessica heeft sleutel van mijn huis, via hier dus verkrijgbaar.

HAHAHA – GROM: zie nu mavoleerlingen naar huis fietsen, kijk op klok – het is 14:50, en dat klopt, net als in vroeger tijden, het 7e lesuur duurt tot 14:45. Zit veilig vershuild achter grote coniferen.

Ik riep net heel hard: henk! Maar Henk hoorde niets. Ben lekker weer eens alleen en dan kan ik (hard) muziek luisteren. Daarvoor heb ik een afstandsbediening (net zoals voor de video + TV). Echter zit er op de afstandsbediening geen functietoets (achterlijk!) en hij staat nu nog op TUNER en hij moet op TAPE. Dus nu ga ik wachten. Wachten op het moment dat ik aandrang tot plassen voel – naar de wc ga en (snel) zonder (al te veel) belasting de stereo op TAPE zet. Fijn Smashing Pumpkins luisteren.

O, zo plotseling komt mijn vader binnen (echt) en ik vraag hem

het hierboven en dat doet hij vervolgens graag.

Over een 1/2 uurtje is Guido vrij van school en dan is het over met (hard) Pumpkins luisteren. Echt Timon, het zijn de fijnste momenten.

Maar daarna samen met Guido naar de MUPPETS-movie kijken en dat is zowaar nog leuker.

Valium of geen valium, je lacht je rot.
robin

T | 19 dec. 1996

Dag Robin,

Vandaag getriteerd (= druppeltjes van het een of ander bij chemisch goedje druppelen en wachten op verbazingwekkende kleuomslag). Dat was lang geleden. Jacco doet het echter elke dag en vandaag mocht ik hem helpen. Druppel, druppel, druppel, kleuomslag. Met andere woorden: ik was vandaag in Friesland om een tentamen te maken. Toen dat niet zo goed ging ben ik Jacco gaan helpen. Ook heb ik zijn reactoren mogen aanschouwen. Deze waren groter dan verwacht. Het stonk ontzettend maar volgens Jacco viel het nog alleszins mee, waarop hij mij naar een andere ruimte bracht. Het was hier 50,3 graden C en er stond een open bak met afvalwater en inderdaad, Jacco had gelijk, dit stonk erger. Dit tot ik eruit mocht.

Jacco zei: 'Het is mogelijk hieraan te wennen.'

Ik dacht: 'Dat zal ongetwijfeld waar zijn.' Toch overtuigde het me niet dat ik spijt zou moeten hebben. Spijt van het niet gekozen hebben voor de richting afvalwaterzuivering. Niet dat ik geen spijt heb van de nu wel gekozen richting, maar goed, laat dat een ander verhaal zijn.

Ik stelde me laatst de dag voor dat ik netjes en verzorgd voor de dag zou moeten komen. (De dag van mijn afstudeerpraatje had er één kunnen zijn, zij was het echter niet.) Geschoren, nette broek, gestreken blouse waarvan de onderkant zich in mijn broek zou bevinden, gepoetste schoenen, een lekker geurtje en een algemeen gerespecteerd en vlot model van haar op mijn hoofd. Voor dit laatste zou ik naar een goede kapsalon moeten. Ik ben al jaren niet bij een kapper geweest.

Ik hoop dat die dag van netjes en verzorgd nog enige tijd zal wegblijven. Ik geloof zelf ook niet dat deze zal komen, volgens anderen

(mijn moeder) komt deze wél. We shall see.

Over mijn moeder: ze belde net. Ze voelt zich schuldig dat ze je op een krakkemikkig bed hebt laten slapen. Ik heb gezegd dat ze zich niet schuldig moet voelen. Het heeft er niets mee te maken. Je krijgt in ieder geval nog beterschap van haar, ook van mijn zusje.

Ik houd het kort deze keer, zodat je je niet al te veel hoeft te vermoeien. Mocht je nog behoefte aan bezoek hebben, dan spreken we dat binnenkort af.

Robin, veel sterkte, groet, Timon